

vabi na
spominsko svečanost

na pokopališču v Svečah
v nedeljo, 2. februarja 1997,
ob 11. uri

v spomin narodnega heroja
Matije Verdника-Tomaža
in tovarišev

Klima v vladni izjavi pozabil na manjšine!

Kar na osmih mestih je sedanja avstrijska zvezna vlada, ali prvi Klimin kabinet, bila spremenjena. Od tega je pet vladnih članov novih, trije, in sicer zvezni kancler Klima ter ministra Einem in Schlögl, pa so bili že člani zadnje Vranitzkijeve vlade.

Novi v vladi so: ministrica za ženska vprašanja, okolje in zaščito konzumentov dr. Barbara Prammerjeva, ministrica za socialne zadeve Eleonore Hostascheva, minister za finance Rudolf Edlinger in državna sekretarja Wittmann in Ruttendorfer.

Nova prva žena v državi Prammerjeva prihaja iz Zgornje Avstrije, kjer je doslej bila deželna svetnica za zaščito okolja in socialno gradnjo, po prej pa je bila druga predsednica deželnega zbora. V stranki je bila deželna predsednica socialdemokratskih žena. Prammerjeva si je ugled in spoštovanje pridobila predvsem s svojim strokovnim delom in s svojim angažmajem za okolje. Sem sodi njen tudi mednarodno odmevni odločni upor proti gradnji hidrocentrale v Lambachu, zaradi česar ji je deželni glavar Pühringer odvzel vse pristojnosti. Prammerjeva je poročena in mati dveh otrok, po izobrazbi je sociologinja.

Eleonore Hostasch: ministrica za socialne zadeve ni neznanka v avstrijski politiki. Svoje prve politične izkušnje si je nabrala predvsem v okviru avstrijske zveze sindikatov, kjer je dolga leta predsedovala eni od sekcij. Ko je pred leti Dela-

vska zbornica zašla v večje težave, je Hostascheva kot njena prva predsednica dokazala, da ji ne manjka kriznega menedžmenta in da se zna zadev lotiti odločno in na pravilnem koncu.

Državni sekretar v finančnem ministrstvu je Wolfgang Ruttendorfer. S kanclerjem Klimom ga povezuje dolgoletno prijateljstvo, ki izvira še iz skupnih časov pri OMV. Ruttendorfer velja za kompetentnega finančnega strokovnjaka.

Žal pa je novi kancler Viktor Klima v vladni izjavi včeraj dopoldne povsem prezrl problem avstrijskih manjšin in jih sploh ni omenil.

Tudi njegov predstojnik v finančnem ministrstvu je nov: Rudolf Edlinger, ki pa mu materija sama po sebi sploh ni tuja. Kajti do trenutka, ko ga je Klima poklical v svojo vlado, je izučeni tiskar in priznani finančni strokovnjak bil odgovoren za budget občine Dunaj in s tem politično izjemno vplivna

osebnost. Edlinger je velekoalicionar in zagovornik političnega konsenza, ki ga odločitev ni strah. Podobno velja tudi za zveznega kanclerja.

Zadnji član zvezne vlade je tudi najmlajši: Peter Wittmann, župan Dunajskega Novega mesta in med drugim pristojen za kulturo. Njegovo imenovanje za poznavalca notranjega kroga avstrijske socialne demokracije ni bilo docela nenavadno. Wittmann se je izkazal kot komunalni politik, ki odloča rad in tudi mimo običajnih navadnih okvirov. Med drugim je pred leti kot župan organiziral velik koncert svetovnoznane rockskupine Pink Floyd v Dunajskem Novem mestu, lani pa je z umetniško inštalacijo, s katero je japonski umetnik Kavatami pokril glavni trg mesta, opozoril nase. Očitno so neobičajnosti zaščitna znamka novega državnega sekretarja: kot eden od redkih Avstrijcev je študiral kitajščino in dve leti živel v Pekingu, z malo več kot tridesetimi leti pa je že postal župan Dunajskega Novega mesta.

Franc Wakounig

3. obletnica smrti dr. Francija Zwittera

Tri leta je minilo, odkar je (1. februarja 1994) umrl advokat dr. Franci Zwitter, eden najvidnejših slovenskih koroških politikov in kulturnih delavcev. Dolga leta je bil predsednik Slovenske prosvetne zveze, kasneje pa Zveze slovenskih organizacij.

Dr. Zwitter je bil rojen 10. oktobra 1913 v Zahomcu v zavodni Abujevi družini. Med vojno se je pridružil partizanskiemu odporniškem gibanju, po osvoboditvi pa je odločujoče prispeval k oblikovanju manjšinske politike v Avstriji. Nesebično je tudi pomagal bivšim izgnancem, ko je šlo za vračanje premoženja, ki so jim ga zaplenili nacionalsocialisti. Bil je eden od tvorcev slovenske spomenice, ki je še danes podlaga pri zakonskih osnutkih in

zahtevkah za pravice slovenske narodne skupnosti. Zveza slovenskih organizacij bo ob obletnici položila venec na Zwitterov grob na pokopališču v Celovcu in se poklonila njegovemu spominu.

■ Društvo slovenskih pisateljev/pisateljic, publicistov/publicistk in prevajalcev/prevajalk v Avstriji ■ Krščanska kulturna zveza ■ Slovenska prosvetna zveza

slavnostna prireditev ob

slovenskem kulturnem prazniku

v sredo, 5. februarja 1997, ob 19.00 uri

v velikem javnem studiu koroškega radia, ORF-Theater, Celovec.

SPORED Tone Pavček: slavnostni govor
Janez Menart: Balade

Uprizoritev gledališkega recitala
Izvajala gledališka skupina SPD »Radiše«

NENADNO, nepričakovano, kot strela z jasnega nas je dosegla tragična vest: v torek zvečer je prminila Milena Gröblacher. Poznala jo je velika večina pripadnikov slovenske manjšine na Koroškem in mnogi od pripadnikov večine, poznali so jo v Sloveniji, poznali so jo politiki in kulturniki. Tu, na teh področjih je delovala vse svoje življenje, praktično do smrti.

Milena Gröblacher je bila dolgoletna predsednica Zveze slovenskih žena na Koroškem, šele lani je predala to funkcijo v mlajše roke. Organizacijo je vodila z navdušenjem, dajala ženskam poguma in vsakdanjem in tudi političnem življenju, vselej je poudarjala potrebo po izobraževanju žena, v prepričanju, da je znanje tisto, kar vodi iz zapostavljenosti, v večjo samozavest, bodisi kot pripadnica manjšine ali pa ženskega spola.

Bila je članica nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij, nekaj časa celo pred-

Umrla je Milena Gröblacher

sednica tega odbora, bila je članica nadzornega odbora Slovenskega šolskega društva ter članica odbora Zveze koroških partizanov. Velike zasluge ji gre do ustanavljanju otroškega vrtca v Šentprimožu, katerega delovanje je budno spremljala do svoje smrti. Delovala je v okviru Slovenskega prosvetnega društva "Vinko Poljanec" v domačem kraju.

Rodila se je 13. februarja 1921 v Škocijanu pri Holepu, kakor se je reklo po domače. Med drugo svetovno vojno se je priključila partizanskiemu gibanju, po vojni pa je marljivo organizirala razne tečaje, seminarje, letovanja otrok na morju, praznovanja 8. marca in organizirala politično delo.

Njena smrt je zapustila veliko vrzel med slovensko manjšino na Koroškem. Njenima otrokoma Janku in Mileni ter drugim sorodnikom izrekamo skreno sožalje.

Slava ji!

Sezona plesov

■ Sobota, 1. 2. 1997, 20.00

PLES DANICE v kulturnem domu v Šentprimožu; igra Alpen Adria Sekstet

PUST S KOČNO IN PLES PRI ADAMU v Svečah; igrajo Briefeldorfer Musikanten

■ Nedelja, 2. 2. 1997, 14.00

PLES IN PUSTOVANJE SLOVENSKEGA DRUŠTVA UPOKOJENCEV v Pliberku pri Šoštarju v Globasnici

■ Sobota, 8. 2. 1997, 20.00

PUSTNI PLES pri Kovaču na Obirskem
PLES SLOVENSKEGA ATLETSKEGA KLUBA v Globasnici pri Šoštarju, igrata Ansambel Drava in Four People

MESECA marca tega leta bodo na Koroškem občani izvolili svoje občinske zastopnike in župane. Te volitve so tudi iz vidika slovenske narodne skupnosti izredno pomembne, saj ima-

KOMENTAR

Dr. Marjan Sturm

strank in kandidatov odločali ob volitvah. Seveda nobena stranka oziroma lista ni homogena. Tako kot so npr. pri nekaterih Enotnih listah ljudje na kandidatnih listah,

ki so v preteklem mandatnem obdobju zapustili platformo "enotnosti" in se pustili instrumentalizirati za politiko deželne EL ali za NSKS, tako imamo seveda tudi pri večinskih strankah na kandidatnih listah take, ki si pošteno prizadevajo za sožitje in narodnostno enakopravnost, kot tudi take, ki tega ne storijo. Volilec ne bo imel lahkega položaja. Pozitivno je, da ima letos volilec dejansko izbiro.

Vsekakor pa mislim, da se vzdušje v deželi popravlja,

Občinske volitve v znamenju pluralizma

jo edinole na tem nivoju (poleg volitev v kmetijsko zbornico) tudi slovenske liste možnosti za uspeh. Na drugi strani pa bodo te volitve tudi pokazale, ali je proces odpiranja koroške družbe, ki se na eni strani zrcali v tem, da tudi politične stranke v deželi upoštevajo dvojezičnost oziroma dvojezične kandidate, ki si prizadevajo za konstruktivno sožitje in narodnostno enakopravnost, na drugi strani pa v tem, da tudi slovenske liste pri izbiri kandidatov in kandidatki upoštevajo, da so znotraj večine tudi ljudje, ki se prav tako kot pripadniki manjšine prizadevajo za novo kvaliteto sožitja in to želijo tudi udeležiti s kandidaturami na občinskih volitvah. Priprave na občinske volitve že kažejo določene premike. Nekateri slovenske občinske liste nastopajo z odprtim programom in pri izbiri kandidatov iščejo tudi ljudi iz večine. Večinske stranke, predvsem SPÖ, a tudi druge, na svojih listah upoštevajo tudi pripadnike manjšine. Torej bodo letošnje občinske volitve tudi iz vidika manjšine potekale v znamenju pluralizma.

Vsekakor bodo imeli glavno besedo volilci, ki se bodo povsem iz občinskega vidika in iz vidika posameznih

tako da volilni boj ne bo potekal na hrbtu manjšine. To je izredno pomembno, kajti le tako bo mogoče napredovati tudi v tistih vprašanih narodnostne enakopravnosti, ki so še odprta. Da pa za to potrebujemo poleg naše volje tudi še voljo večinskih strank, je jasno.

Naloga Slovenskega vestnika bo, da bo v naslednjih tednih poročal o široki paleti slovenskih in dvojezičnih kandidatov in kandidatki na različnih listah in strankah. Morda bomo s tem marsikateremu volilcu olajšali odločitev. Odločal/a bo namreč volilec/volilka..

OBČINSKI VOLILNI RED

Slabo spričevalo demokratične zrelosti

Koroški volilni red za občinske in županske volitve je prav pred občinskimi volitvami vse bolj tarča ostrih kritik in očitkov. Predvsem majhne stranke in občinske volilne skupine tožijo nad nedemokratično usmeritvijo zakona, saj jim domala onemogoča kandidaturu pri občinskih volitvah in s tem soodločanje na pomembni komunalni ravni. Zato ta zakon, tako upravičena kritika zelenih, liberalcev, slovenskih samostojnih list in številnih majhnih in lokalnih občinskih volilnih skupin, ogroža vse oblike širokega demokratičnega razvoja v družbi. Koroški volilni red za občinske in županske volitve ni sporen samo v deželi, ampak je s svojimi restriktivnimi določili edinstven tudi v avstrijskem merilu, kar dodatno spodkopava ugled dežele.

Še en tristrankarski pakt Zakonodajalec, to so tri deželnozborske stranke SPÖ, FPÖ in ÖVP, si mora dopustiti kritiko, da je načrtno, in sicer iz čisto sebičnih razlogov, zaostri pogoje za druge politične konkurente; ker si tako hoče zagotoviti oblast in vpliv nad odločitvami občinskega sveta in se dokončno zrebiti kritičnih in dodatnih tekmecev za sedeže in vpliv v komunalnem parlamentu.

Že doslej je veljal predpis, da je vsaka stranka in skupina, ki je hotela kandidirati za občinski svet, morala zbrati podpornih izjav za dvojno število občinskih odbornikov in jih do določenega roka morala oddati pri občinski volilni oblasti, ali pa predložiti podpise določenega števila (dva oz. tri) občinskih odbornikov. Ker pa

po mnenju strategov treh deželnozborskih strank to zbiranje ni zadosti otežkočalo kandidate dodatnih frakcij, so si zamislili novo šikano in jo tudi uzakonili: vsakdo, ki s podporno izjavo hoče podpreti eno od kandidatnih strank, mora to odslej storiti na občinskem uradu pred pristojnim uradnikom. To pa je prav tista psihološka in tudi politična ovira, ki bega ljudi in jih straši, da bi podpisali morebitno podporno izjavo za manjšo ali opozicijsko stranko oz. frakcije. Seveda pa je možnost s podpisi dveh oz. treh občinskih odbornikov ostala.

Podpis proti podpisom

To možnost so ponekod izrabile manjše stranke in frakcije, ki želijo v občinski svet. Najbolj znan je primer kandidata Die Beste Partei Eberharda, ki je v Celovcu dobil podpise treh svobodnjaških občinskih odbornikov. Nasprotno pa morajo Zeleni in Liberalni forum, ki še niso v občinskem svetu, ter Reinhold Gaspar, ki je že vrsto let občinski odbornik VGÖ, na trdo pot po glasove. Če jim bo uspelo zbrati zadostno število podpornih izjav, bo znano v naslednjih dneh.

Slovenske samostojne liste, kot so to EL, Volilne skupnosti, Skupne in Gospodarske liste, so se od občine do občine različno odločile. Nekateri, kot na Djekšah, zbirajo podpirne izjave, v Globasnici, Pliberku in Selah pa imajo zadostno število lastnih mandatov, drugod pa so si zagotovili podpise mandatov drugih strank. Pri tem je zanimivo, da odborniki SPÖ ne dajejo oz. ne smejo dajati podpore manjšim frakcijam, dočim običajno ni težav pri ljudski stranki ali svobodnjakih.

Mnenja strankin central

V deželnih centralah SPÖ, FPÖ in ÖVP so nam k temu rekli sledeče.

Na deželnem tajništvu SPÖ je za občinske volitve pristojen Günter Leykam. Osebo da si le težko predstavlja, da bi SPÖ podprla kandidaturu drugih strank, ker je to kontraproduktivno, če odbornik SPÖ podpira kandidaturu drugih strank. Vrhu tega pa je to tudi smešno, kar da potrjuje primer Eberhard. Leykam je potrdil, da doslej noben odbornik SPÖ s svojim podpisom ni omogočil kandidate katerekoli druge stranke.

Manj dogmatični so v tem vprašanju pri FPÖ in ÖVP. Pri svobodnjakih so rekli, da je podpora drugim strankam možna, saj so že pomagali Eberhardu, klubski predsednik ÖVP Sablatnig pa je dejal, da deželna stranka ni sprejela nobenih tozadavnih smernic in direktiv, ampak da odločitev prepuščajo vesti in presoji posameznih občinskih odbornikov.

Franc Wakounig

Tischlerjeva nagrada Micki Mischkulnig

Tischlerjevo nagrado, ki jo vsako leto podeljuje Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza posameznikom ali skupinam za prizadevanost v narodnostnih zadevah, je letos dobila Micka Mischkulnig iz Velike vasi pri

Šentjakobu v Rožu. Govornika Janko Zerzer in Nanti Olip sta poudarila njeno nesebično angažiranost za slovenski jezik in delovanje v okviru društva upokojencev ter pri urejanju priloge za upokojence v glasilu Naš tednik. **Čestitamo!**

ČESAR so se mnogi člani in simpatizerji socialdemokratov bali in kar je marsikateri od političnih opazovalcev napovedal, se je uresničilo prej, kakor je bilo pričakovati: odpiranje socialdemokratske stranke ter novega vladnega in strankinega vodstva svobodnjaški stranki. Nova sestava članov socialdemokratske frakcije v koalicijski vladi, posebno pa odhod dosežanih, je jasen signal: v nedeljo po odstopu Vranitzkega in designiranju Klime na vrhu vlade in stranke je Haiderjev govornik Peter Westenthaler v televizijski oddaji »Zur Sache« dejal, da Klima lahko računa z dobrohotnostjo opozicije, če odpusti ministre Scholtna, Einema, Humsa in Konradovo. Ne preseneča, da so bili prav ti ministri vzrok za svobodnjaško nejevoljo: Scholten je bil dosleden zagovornik liberalne kulturne politike, poleg tega pa tudi tarča antisemitskih predsodkov v avstrijski rjavi kuhinji. Einem se je kot minister vsaj potrudil za popravilo škode, ki jo je napravil njegov predhodnik Löschnak. Zavzel se je za bolj humano in

človeško politiko do inozemcev in včasih tudi brzdal zagnanost eksekutive. Hums, ki se sicer ni posebno izkazal kot socialni minister, je svobodnjakom pač trn v peti že zaradi svoje sindikal-

KOMENTAR

Dr. Franci Zwitter

osebno dobro razume. Ministrstvo za kulturo pa je sploh razpustil in kulturne potrebe degradiral v kompetenco državne tajništva pri zveznem kanclerstvu. In prvi poraz je

vedeti, da je »še kar« pripravljen zapustiti Vranitzkijevo politično linijo doslednega izključevanja političnega sodelovanja s svobodnjaki.

Politika te vrste se resda samo začena, a bo neogibno privedla do hudih razprtij in sporov, ki pretijo, da bodo

Novo vodstvo socialdemokratov na kolenih pred svobodnjaki?

ne preteklosti. Podobno velja za ministrico za ženska vprašanja Konradovo, ki sicer ni dosegla nivoja Dohmalove, a je svobodnjakom sumljiva že zato, ker ministrstvo za ženska vprašanja sploh obstaja. Toliko o Westenthalerjevih izjavah.

Kaj jim je sledilo?

Viktor Klima se ni izkazal kot prodoren in odločen strankarski predsednik in šef vlade, ampak kot priden izvrševalec Haiderjevih zahtev. Zamenjal je Scholtna, Humsa, Konradovo ter jih nadomestil z novimi osebami, s katerimi – vsaj tako je mogoče brati in čuti – se

Klimi – še preden se je začelo obdobje njegovega vladanja – pripravil tretjerazredni deželni politik z Gradišanskega, tamkajšnji predsednik ljudske stranke Jellasitz, ki je s svojo trmo preprečil, da bi Stix postal finančni minister.

Ob politični agoniji ljudske stranke postajajo svobodnjaki očitno vedno bolj zaželeni zavezniki socialdemokratov. Mogočni dunajski župan in predsednik dunajskih socialdemokratov Michael Häupl se je že jasno izrekel za »strokovno sodelovanje« (karkoli to že pomeni) s svobodnjaki. In Klima je dal

postali zametek politične cepitve v stranki. Tabor poštenih antifasistov in socialdemokratov v SPÖ je namreč prav tako močan kot tabor, ki se še z zadnjimi močmi in tudi s pomočjo Haiderja trudi, da bi se obdržal na oblasti.

Ali bo simpatično smehljanje Viktorja Klime zadostovalo za sporazum med obema taboroma v stranki, ki se še vedno pojmuje kot socialistična, bodo verjetno dokazali že prihodnji tedni in meseci, najkasneje pa strankin kongres, ki je napovedan za letošnjo pomlad.

SKORAJ bo eno leto, kar smo proslavili Mileninih 75 let. Optimistična, dobre volje, skromna, delavna je bila do zadnjega. Kljub pezi let in občasnim zdravstvenim težavam. Nikoli ni jadikovala, nikoli ni obupavala, vselej je premagovala težave z njej lastnim humorjem. Besede čestitk je sprejemala vesela, a včasih je zamrljala: saj ne bi bilo treba ...

Umrila je nedaleč od rojstne hiše, ko je hotela prečkati cesto. Pridrvel je avto in njeno življenje je ugasnilo. Ni trpela, so rekli očividci, smrt se je zgodila praktično v trenutku. Umrila je v svojem ljubljenskem Škocjanu, kjer je zagledala luč sveta in kjer se je oblikovala v močno osebnost, ki ji je borba za narodni obstoj pomenila mnogo, največ. Po vojni se je poročila z Jankom Gröblacherjem in imela dva otroka, ki sta oba maturirala na slovenski gimnaziji. Sin

Pretresla nas je smrt Milene Gröblacher

Janko je zdravnik v Welsu, hči Milena, učiteljica, pa živi z družino v Borovljah.

Pred letom dni sem bila pri njej, da sem napravila z njo intervju ob jubileju. Živela je skromno, a vsak se je pri njej dobro počutil. Ves čas je nosila na mizo pijačo in jedačo, se zraven neprisljano pomenkovala in pripovedovala iz svojega življenja. Ne bom pozabila njenih oči, ki so se orosile ob spominu na goreče knjige, ki so jih zažgali nacionalsocialisti. Svoje velike tihe želje ni mogla uresničiti nikoli: šole, izobrazba. Koliko so ji pomenile knjige! Na zadnje vprašanje, kakšen nasvet bi dala na pot mladim ženam, je rekla: Vsaka naj se posluži izobraževalnih ponudb, po svojih interesih, ne po klišejih. Milena je bila ženska, ki se je vse življenje izobraževala, se

zanimala za politično in kulturno dogajanje in tudi aktivno sodelovala, kjerkoli in kadarkoli ji je bilo mogoče.

Kot dolgoletna predsednica Zveze slovenskih žena je bila priljubljena posebno med ženami. Bila je ena od njih, nič boljša in nič slabša, tovarišica. Ta naziv je bil zanjo odlikovanje, vedela je, kaj pomeni, tudi v najtežjih trenutkih, ko so slovenskim ljudem na Koroškem stregli po življenju, jih pošiljali v pregnanstvo, ko je bila slovenska beseda prepovedana, razžaljena in ponižana.

Ne bomo je pozabili. Kot članica nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij, katerega predsednica je tudi bila nekaj časa, je vplivala na njeno usmeritev in politiko. Kot članica nadzornega odbora Slovenskega šolskega društva

se je dosledno zavzemala za slovenske vzgojne ustanove, njen najljubši »otrok« pa je bil otroški vrtec v Šentprimozu. Rada je zahajala tja, kadar so imeli otroci svoje majhne praznike. »Naš vrtec«, je govorila s ponosom.

V častnem spominu jo bodo ohranili koroški partizani. Bila jim je tovarišica, tako kot v najhujših dneh, ko je ta naziv pomenil največ. Tovarišica vsem, ki so jih pošiljali v pregnanstvo, jim stregli po življenju, ko je bila slovenska beseda preganjana, ponižana in razžaljena.

Skrbela je za stike Zveze slovenskih žena z ženami iz Slovenije, skupno z njimi je uresničila mnogo projektov na vzgojnem in izobraževalnem področju. Prav gotovo pa ne nazadnje je sodelovala v domačem prosvetnem društvu »Vinko Poljanec«; kultura ji je pomenila izredno mnogo in med njene najljubše spomine je štela tiste, ko so še uprizarjali igre po raznih odrih Podjune.

Milena, pogrešali te bomo!

Arhitektka Schütte-Lihotzky je morala dočakati 100 let, da se je pretekli teden končno spomnila tudi uradna Avstrija in ji priznala njeno pionirsko delo na področju arhitekture. Grete Schütte pa ni bila samo arhitektka, ampak je bila predvsem politična osebnost, sodelovala je v odporniškem gibanju v dobi nacifašizma in kot članica komunistične stranke Avstrije še danes budno spremlja družbeno politično dogajanje. V središču njene pozornosti in načrtovanja je bil vedno in je še človek kot socialno bitje.

Dunaj na pragu novega stoletja

Margarete Lihotzky se je rodila 23. januarja 1897 kot hčerka avstrijsko-černovskega državnega uradnika na Dunaju. Že v mladosti se je zanimala za gradnjo in s tem povezanimi vprašanji in se kot edina ženska leta 1915 vpisala na Dunajsko obrtno šolo (sedaj Visoka šola za upodabljajočo umetnost) v razred profesorja Oskarja Strnada (1879-1935) in Heinricha Tessenowa (1876-1950). Margarete Lihotzky so navduševale spremembe in tako se je leta 1917 odločila, da sodeluje na natečaju za delavska stanovanja. Njen učitelj Strnad ji je svetoval, naj si najprej ogleda delavske okraje in dejansko življenje tega sloja na Dunaju. Šele potem naj bi začela z načrtovanjem. In res je ta mlada in ambiciozna arhitektka za ta projekt prejela dve nagradi. Ta nevsakdanji pogled na življenjske razmere in okoliščine, v kateri je moralo živeti stotisoče ljudi, je postal osnova in temelj njene arhitekture in gradnje.

Gradnja socialnih stanovanj

Po razpadu avstro-ogrske monarhije in po programu predvsem socialnodemokratskih politikov za gradnjo socialnih stanovanj na Dunaju se je tudi Grete navdušila za to koncepci-

100 LET GRETE SCHÜTTE-LIHOTZKY Pogumna kot ženska in arhitektka

jo. Začela je študirati probleme masovne stanovanjske gradnje in stanovanjske bede in tako vnesla impulze za reformo nastajajočega rdečega Dunaja v dvajsetih letih. Od leta 1920 je sodelovala z znanim arhitektom Adolfom Loosom (1870-1933) in izdelovala načrte za razna naselja. Smisel njenega prizadevanja je bilo vprašanje, kako izboljšati stanovanjski položaj delavcev in širokih mas. Sodelovala je v tako imenovanem stanovanjskem gibanju, ki je bilo zadružno organizirano, kot neke vrste samopomoč. Leta 1926 je zapustila Dunaj in na povabilo mestnega svetnika za stanovanjska vprašanja Ernsta Maya odšla v Frankfurt na oddelek za visoko gradnjo. Frankfurt je tedaj predstavljal nek eksperiment modernega urbanizma, podobno kot socialna stanovanjska gradnja v rdečem Dunaju. Tam je tudi spoznala svojega moža. Po njenih načrtih

Grete Schütte-Lihotzky

je postala znana tako imenovana "frankfurtska kuhinja" (podobno kot po drugi svetovni vojni ameriška kuhinja) Ta je bila funkcionalna in poceni, proizvajali pa so jo serijsko. Kuhinja je bila tedaj kot tudi še danes sestavni del stanovanja oziroma njegove opreme. Nadalje je projektirala in tipizirala otroške vrtce, pralnice, mala stanovanja in stanovanja za ženske v pokli-

cu. Leta 1930 je šla s možem Wilhelmom Schüttejem in teamom Ernsta Maya v Moskvo, kjer je sodelovala pri raznih mestnih projektih v nastajajočih industrijskih conah tedaj še mlade Sovjetske zveze. V prvi vrsti je načrtovala jaslice, otroške vrtce, šole in klubske prostore. Potovala je tudi na Japonsko in Kitajsko.

Eksil, odpor in kaznilnica

Leta 1938 je odšla v Turčijo, v Carigrad, kjer je tedaj že delovala cela vrsta emigrantov, med njimi arhitekta Herbert Eichholzer in Clemens Holzmeister. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je pristopila k ilegalni komunistični stranki Avstrije in bila leta 1940 ob tajnem srečanju na Dunaju izdana. Obsojena je bila na 15 let zapor in le za las ušla smrtni kazni. Skupno je v raznih zaporih preživela 4 leta, med drugim je bila zaprta v Aichbachu na Bavarskem. O svojem odporniškem delovanju piše v knjigi "Er-

innerungen aus dem Widerstand" (Spomini na odpor).

Dunaj po letu 1945

Ob koncu leta 1946 se je iz Sofije vrnila spet na Dunaj, kjer je sodelovala pri gradnji dveh otroških vrtcev. Zaradi njenega članstva v KP, delovala je tudi v Zvezi demokratičnih žena, dunajska mestna vlada ni hotela upoštevati njenih konceptualnih arhitekturnih rešitev in tako je Grete Schütte-Lihotzky ostala skoraj brez možnosti pri sodelovanju v komunalni gradnji (Wiederaufbau). V petdesetih letih je skupaj s svojim možem in prof. Webrom načrtovala gradnjo nekdanje KP založbe Globus na Dunaju (1953-1956) ter Ljudske hiše ob celovškem kolodvoru.

Pozna priznanja in odlikovanja

Zelo pozno so jublantko šele v zadnjih letih, še posebej pa v tem mesecu od njenem 100. rojstnem dnevu odlikovali in raznim priznanji, nagradami in častnimi članstvi. Leta 1980 je prejela nagrado za arhitekturo mesta Dunaja, pretekli teden pa od države iz rok kanclerja Vranitzkega veliki zlati častni znak z zvezdo Republike Avstrije in častni prstan mesta Dunaja itd. Sam kancler je obžaloval, "da se je Avstrija po drugi svetovni vojni premalo zanimala za tako znamenito in pomembno arhitektko". Danes stoletna in še čila jublantka živi v 5. dunajskem okraju. Še vedno je polna načrtov, sanja o zelenih "stanovanjskih gričih" in je celo prevzela predsedstvo žirije za ženski stanovanjski projekt v 22. okraju.

Mirko Štukelj

Ljudska hiša - sedež dež. vodstva KP, gledališča »Klagenfurter ensemble« in drugih organizacij

KNJIGE O JUBILANTKI:

- »Erinnerungen aus dem Widerstand. Das kämpferische Leben einer Architektin von 1938-1945«. Založba Pro Media, Dunaj 1994
- Charles S. Chiu, Frauen im Schatten, Založba J & V
- Peter Noever: Margarete Schütte-Lihotzky, Soziale Architektur, Zeitzeugin eines Jahrhunderts, Böhlau

Vestnikovi telegrami

Za veliko zmago študentov v Beogradu bi lahko označili umik policijskih kordonov v noči z nedelje na ponedeljek. Potem ko so si s študentskimi protikordoni stali nasproti neprekinjeno skoraj teden dni, jih je ministrstvo za notranje zadeve umaknilo in tako spet omogočilo svobodno gibanje po Beogradu. V ponedeljek že zjutraj pa je bila na sporedu nova preizkušnja. Na največji srbski pravoslavni praznik sv. Save je bila v Beogradu velika procesija, ki jo je vodil sam patriarh srbske cerkve Pavle in katere se je po nekaterih podatkih udeležilo kar pol milijona ljudi. S to procesijo se je v val protestov proti nedemokratični razveljavitvi volilne zmage opozicije vključila tudi cerkev. Nočni umik policijskih kordonov tesno povezujejo tudi s tem verskim obredom, kajti Miloševićeva oblast se ne bi rada še bolj zamerila cerkvi, ki se je v obrambo svobode pred nedavnim že javno postavila na stran opozicije. Demonstracije pa se bodo očitno nadaljevale, saj je v ponedeljek sodišče na zahtevo vladajočih socialistov spet razveljavilo zmago opozicije v Beogradu.

Socialdemokratska stranka Slovenije je bila prejšnji teden izključena iz Socialistične internacionale. Na kongresu v Rimu so jo delegati vseh vključenih socialističnih in socialdemokratskih strank izključili soglasno, v utemeljitvi, ki jo je podal vodja italijanske volilne zveze Oljka in vladni predsednik Romano Prodi, pa je rečeno, da je Janševa SDSS desnacionalna stranka, ki neupravičeno nosi ime socialdemokratska. Nadalje so ji očitali, da se ločeno povezuje z nekaterimi nacionalnimi strankami iz držav nekdanjega vzhodnoevropskega bloka. Predsednik slovenskih socialdemokratov Janez Janša je ob izključitvi dejal, da SDSS sploh nikoli ni bila članica SI, temveč le opazovalka, da se res povezuje s strankami z vzhoda in da bo spomladi širši sestanek njihovih predstavnikov v Ljubljani. Iz Slovenije je polnopravna članica Socialistične internacionale le Združena lista socialdemokratov, v članstvo pa je bila sprejeta jeseni na kongresu v New Yorku.

Slovcem v Italiji se vendar kaže nekaj obetov. Po črnini, ki jo je sprožila predvsem afera in ukinitve Tržaške kreditne banke, je bil pretekli petek nekoliko svetlejši dan. Državni podsekretar v zunanjem ministrstvu Piero Fassino je namreč na razgovoru s predstavniki slovenskih organizacij v Trstu izjavil, da je vlada začela izpolnjevati nekaj temeljnih zahtev slovenske narodne skupnosti v Italiji. Med zgodovinsko sporočilo Pietra Fassina je šteti izjavo, da bo vlada v bližnji prihodnosti v poslanski zbornici vložila osnutek globalnega zaščitnega zakona, in sicer prav tistega, ki ga je oblikovalo skupno predstavništvo Slovencev, ta pa zavrača delitev in zaščito Slovencev po kategorijah. Nadalje je dejal, da bo v bližnji prihodnosti podpisan odlok o državnem priznanju dvojezične šole v Špetru, zelo pomembne pa so tudi njegove obljube, da bo Rim letos slovenskim ustanovam in organizacijam spet namenil 8 milijard lir podpore in ne milijardo manj, kakor v preteklem letu, da bo RAI omogočila vidljivost slovenskega tv programa povsod tam, kjer živijo Slovenci, ter da bo Primorski dnevnik prejel preostali del sredstev za leto 1995(!).

Zagrebski Radio 101 ostaja v etru. To je sklep Hrvaškega sveta za komunikacijo, ki je temu edinemu neodvisnemu radiu končno podelil koncesijo. Oblasti so temu radiu ob koncu preteklega leta odvzele frekvenco in s tem povzročile v Zagrebu množične demonstracije (120.000 ljudi). Tudjman je radio 101 po vrnitvi z zdravljenja v ZDA označil za element, ki ruši demokratično Hrvaško. Proti odvzemu frekvence je protestiral Svet Evrope in številne zahodne države. Ogorčenje domače in tuje javnosti je tokrat rodilo sadove, telekomunikacijski svet je sklenil natečaj za pridobitev frekvenc ponoviti in jo zdaj Radiu 101 končno tudi dodelil. Kljub nejevolji Tudjmana in nepripravljenosti v hadezejevskem vrhu, je vsemogočna oblast morala popustiti pod pritiski javnosti. **J. R.**

Draukraft zadovoljna z letom 1996

Natanko 4.769.273.111 kilovatnih ur (kwh) toka je lani proizvedla Draukraft (Avstrijske dravske elektrarne) in s tem dosegla peti najboljši rezultat v svoji petdesetletni zgodovini. V primerjavi z letom 1995 je to porast v višini 9 milijonov kilovatnih ur. Rekordni rezultat je Draukraft dosegla leta 1985, ko je skorajda 5,6 milijarde kilovatnih ur toka oddala v zvezno in deželno energetska omrežje.

Draukraft je za Donaukraftom druga največja energetska družba v zveznem omrežju, z 2.174 MW inštaliranih vodov pa je najzmogljivejši proizvajalec električnega toka v Avstriji.

Za dobro letino odločilno je bilo delovanje parnih elektrarn v Šentandražu in v Zeltwegu, zaradi časovno pogojenih nihanj pa so vodne elektrarne pridelale 200 milijonov kilovatnih ur toka manj.

POLITIČNI ZAPLETI V SLOVENIJI

Bo parlament potrdil Drnovškovo vlado?

TIK pred rokom oddaje predloga za sestavo nove slovenske vlade predsedniku parlamenta dr. Janezu Podobniku je mandatar dr. Janez Drnovšek iz rokava potegnil rezervno varianto, ki jo je vseskozi pripravljaval za primer, da z vlado narodne enotnosti ne bo nič. Treba mu je priznati, da se je do zadnjega trenutka prizadeval, da bi v vladno koalicijo vstopila vsaj ena od trojčka t. i. pomladnih strank, vendar mu to ni uspelo. Največ razumevanja

za tako širšo vlado je kazala Slovenska ljudska stranka Marjana Podobnika, vendar je njena opozicijska povezanost z Janševo sociodemokratsko stranko in Peterletovimi krščanskimi demokrati pretrdna. Tako Drnovšku ni preostalo drugega, kot da je predlog za ministre sestavil iz strank, ki so v državnem zboru z minimalno večino 46 poslancev podprle njegovo kandidaturo. Predlog za sedanjo levosredinsko vlado se sestoji iz 16 ministrov, od

tega jih je devet iz Liberalne demokracije Slovenije, pet iz Združene liste socialdemokratov, ena iz Slovenske nacionalne stranke in en iz Demokratične stranke upokojencev. Ob predložitvi kandidatne liste je Drnovšek pustil dva vladna resorja še nezasedena, in sicer ministrstvo za kmetijstvo in pravosodje, kateri je že pred tem ponudil Slovenski ljudski stranki, kolikor bi vstopila v vlado.

Vsi imenovani kandidati za ministre pa morajo pred izvolitvijo ali zavrnitvijo, ki jo bo prihodnji teden opravil državni zbor, še skozi proceduro predstavitve svojega programa oz. zaslišanja pred odbori oz. komisijami državnega zbora. Ti pa lahko o kandidatu dajo pozitivno ali negativno mnenje. Glede na sestav teh teles je pričakovati precej zapletov, saj imajo v kar osmih večino poslancev opozicijskega pomladnega trojčka. Ti so že prvi dan, v torek od štirih kandidatov zavrnil kar tri, med temi tudi dose danjega finančnega ministra in kandidata za naprej Mitjo Gasparija. Zelo zamotano proceduro poslovnika in seveda potrditev predlagane vlade lahko rešijo samo poslanci, če se jih 46, tako kot za mandatarja, na tajnih volitvah odloči za Drnovškov vladni predlog.

J. R.

Mandatar Janez Drnovšek (desno) s predsednikom Slovenske ljudske stranke, stranke zamujenih priložnosti, Marjanom Podobnikom

Pretrsla nas je vest, da je v svojem 76. letu, v torek, 28. januarja 1997, na posledicah prometne nesreče nepričakovano umrla

Milena Gröblacher, roj. Mohar

častna predsednica Zveze slovenskih žena, članica nadzornega odbora Zveze slovenskih organizacij, članica odbora Zveze koroških partizanov, članica nadzornega odbora Slovenskega šolskega društva in članica Slovenskega prosvetnega društva »Vinko Poljanec« v Škocjanu.

Bila je velika osebnost in nesebična politična in prosvetna delavka v prid slovenske narodne skupnosti. Njena izredna priljubljenost je pričala o njenem odprtem in pokončnem značaju. Zaslužno rojakinjo bomo ohranili v častnem spominu!

Žalna seja za pokojnico bo v soboto, 1. februarja 1997, ob 12.30 v društveni sobi Posojilnice-Bank Škocjan. Pogreb bo v soboto, 1. februarja, ob 14. uri, na pokopališču v Škocjanu.

Zveza slovenskih žena
Zveza slovenskih organizacij
Zveza koroških partizanov
Slovensko šolsko društvo
SPD »Vinko Poljanec«

Celovec, Škocjan, 29. januarja 1997

RAZSTAVA V ŠENTJANŽU

Denar - danaro - Geld

Pod tem naslovom razstavlja svoja slikarska dela v k & k centru v Šentjanžu dva mlada umetnika: Niko Sturm in Oliver Marčeta. Nenevaden naslov, kakršnega se v umetnosti običajno izogibajo, je za oba umetnika izziv, saj je denar po njunem mnenju tudi samo del okolja, predmetov, med katerimi poteka človeško življenje.

Niko Sturm je doma v Svinči vasi pri Celovcu in že tri leta študira slikarstvo na Dunaju pri prof. Atterseeju. Skupaj s klubom slovenskih študentk in študentov na Dunaju so organi-

zirali razstavo (na pomoč pa je priskočila tudi Slovenska prosvetna zveza), ki bo na ogled tudi na Dunaju, v Ljubljani, Mariboru, v Trstu in Gorici. Obiskovalcem je na voljo tudi izredno lep in kar dragocen katalog.

Oliver Marčeta prihaja iz Slovenije, iz Oneka pri Kočevju. Kot karikaturist in ilustrator je že delal za slovenske revije in časopise (Delo, Pionirski list, Tribuna itd.). Začel je študirati na ljubljanski likovni akademiji, potem pa odšel študirat na Dunaj. Razstavljal je že v Ljubljani, Litiji, Kočevju, nekajkrat v Celovcu ter na Dunaju. **S. W.**

SPD »DANICA« vabi na predstave

Odön von Horvath
sem pa tja
hin und her

Komedia/Komödie
Režija/Regie: Marijan Hinterberger
Premiera/a:
07. 02. 97, 20.00
08. 02. 97, 19.30
16. 02. 97, 14.00
Kulturhaus Danica
Sentprimoz/St. Primus

RAZSTAVA IN KONCERT NA RADIŠAH

Dva umetnika, enovit kulturni večer

Glasbenik in slikar Franci Ogris

Kantavtor Jani Kovačič

Prav prijetno kulturno prireditelj je v svojem kulturnem domu v soboto zvečer pripravilo Slovensko prosvetno društvo Radiše. Po svoji vsebini je združila dve umetniški zvrsti – likovno in pesmarsko, vendar sta se lepo dopolnili. V svojem drugem udomačenem društvu je postavil na ogled svoje slike Bilčovščan, sicer glasbeni učitelj na Radišah, Franci Ogris. Doslej manj znani likovni umetnik je presenetil z velikofORMATNIMI slikami, na katerih, kot sam pravi, združuje abstraktnost likovne in glasbene umetnosti. V predstavitvenem

razgovoru s predsednikom društva Tomažem Ogrisom je orisal svojo študijsko pot v Ljubljani, ob umetniškem delu pa se ukvarja tudi s kmetijstvom. Uporablja tehniko olja, kombinirano z zelo staro tehniko, imenovano enkavstika. To je v bistvu slikanje z raztopljenim čebeljim voskom in v določenih razmerjih mešanem z laki. Tako nastajajo motne reliefne slike, ki s svojimi strukturami v kombinaciji z bleščecimi laki dajejo poseben ekspresionističen vtis. Franci Ogris svojih slik še ne prodaja. Drugi del prireditve je za-

polnil znani kantavtor iz Ljubljane Jani Kovačič, letošnji dobitnik nagrade Frana Milčinskega-Ježka, ki ga za humor in satiro podeljuje slovenska radiotelevizija. Njegov radiški nastop je bil ubran predvsem na vsebinsko lažje zabavne pesmi z vključevanjem poslušalcev, ki so se kar pridno odzivali. Mednje pa je vključil tudi nekaj socialnokritičnih kot npr. Delam kot zamorc in Desetnica Alenčica. Poslušalci so Kovačičevo sicer nekoliko neobičajno kantavtorsko interpretacijo sprejeli zelo toplo.

Jože Rovšek

KAKO hitro se leto obrne, občutimo, ko nas prehitvejo po-

KOMENTAR

Jože Rovšek

membni datumi oz. prazniki. Skoraj vsako leto nas kar nekako neprijetno preseneti 8. februar, slovenski kulturni praznik ali Prešernov dan, kakor ga pogosto imenujemo. Vsaj mene nekako zaboli, da se ob njem, razen dveh proslav, ne dogaja nič ali skoraj nič. Spomnim se, da sva se nekaj, menda je tega že deset let, s tedaj na Koroškem močno razprodanim režiserjem Petrom Militarovom pogovarjala, kako slovenski kulturni praznik vnesti in zasidrati tudi v koroških slovenskih prosvetnih in kulturnih društvih. Predlogov in načrtov je bilo kar nekaj, danes pa Militarova skoraj ni

za narodnostno enakopravnost, za jezik in pesem pravzaprav kulturni boj. Tega očitno v naše ljudstvo ni uspel vsaditi niti narodnoosvobodilni boj. Zavest je ostala zasidrana v nekaj posameznikih, ki še poznajo velik smisel Prešernovega poziva »Žive naj vsi narodi, ...«, ki še razumejo Cankarjevo vizijo »Jaz bratje pa vem za domovino« in tisti prečudovit esej o beli krizantemi.

In vendar smo Slovenci, gledano v celoti, srečen narod. Kot edini imamo svoj kulturni dan, spodaj v matici celo kot državni praznik. Srečen narod tudi zato, ker ta praznik izvira iz najtežjih časov, iz narod-

Spet kulturni praznik

noosvobodilnega boja, ko smo se kot drevo v viharju zavedli svojih korenin, ko so nam vizionarske, skorajda preroške besede Franceta Prešerna, Srečka Kosovela, Ivana Cankarja, Otona Zupančiča, Karla Destovnika-Kajuha, Franceta Bevka ter mnogih drugih ustvarjalcev kazale pot v prihodnost, ko so jih kulturniki – skladatelji, slikarji, dramski igralci in pevci – znali osmisлити in jih umestiti v smisel svobode in enakopravnosti.

Resda nas od osrednjega slovenskega kulturnega prostora ločijo visoke Karavanke. Bolj kot geografska ovira pa nas ločujejo duhovne pregrade. Slovenski kulturni praznik nikoli ni bil v naši splošni kulturni zavesti, nikdar se nismo zavedli, da je vse prizadevanje

Se bomo tudi mi, v naših društvih, kulturnih centralah, v naši vsakdanji kulturi zavedli, da je vse, kar počnemo, v svojem bistvu kulturni boj?

KNJIŽNA NOVOST

A. P. Pittler: Bruno Kreisky

Dr. Bruno Kreisky na razgovoru o manjšinskih vprašanjih z jugoslovanskim predsednikom Josipom Brozom Titom

Bruno Kreisky je bil prav gotovo kancler, ki je drugi republik dal svoj nezamenljiv pečat. »Era Kreisky« je pomenila velike spremembe v avstrijskem družbenem življenju, v svetu pa je stalo njegovo ime za posredovanje v kriznih žariščih.

Dunajčan Andreas P. Pittler, zgodovinar, germanist in politolog, je raziskal pot te markantne osebnosti od otroštva (rojen je bil leta 1911) in mladostne dobe, ko se je priključil združenju socialističnih srednješolcev, preko medvojnege eksila na Švedskem in povojne diplomatske poti in seveda časa njegovega kanclerstva pa do smrti 29. julija 1990. Bogato življenje Kreiskega je prikaza-

no v kontekstu s političnim in socialnim položajem Avstrije in Evrope.

Danes se sicer marsikaj ve povedati o tedanjem gospodarskem razcvetu in relativni blaginji, a dejstvo je, da je v tistem času vladal optimizem in zagon. Pittler se zaveda tedanje evforije in je tudi dovolj kritičen, da osvetli tudi kanclerjeve temnejše plati.

Knjiga v žepni izdaji (160 strani) je zelo priročna, predvsem pa informativna. Bogato je opremljena s fotodokumentacijo, z njo pa ne spoznamo pobliže samo lik Bruna Kreiskega, pač pa avstrijsko politiko v njegovih odlično analiziranih vzročnih zvezah. S. W.

LJUBLJANA

Umrli dr. Ivan Sedej

V Ljubljani je mnogo prerano umrl znani slovenski umetnostni zgodovinar in etnolog dr. Ivan Sedej. Rodil se je leta 1934 v znani družini slikarja Maksima Sedeja. Študiral je na ljubljanski filozofski fakulteti in po diplomi leta 1966 doktoriral. Deloval je kot priznani konzervator in kritik. Bil je zelo ploden tudi v svojem znanstvenem delu. Napisal je številne razprave izdal nekaj knjig iz etnološkega področja, zadnje njegovo delo pa je bilo Sto najlepših cerkva na Slovenskem.

Dr. Sedej pa je bil zelo znan tudi med koroškimi Slovenci. Kot vpliven slovenski etnolog in direktor Etnografskega muzeja v Ljubljani je imel velike zasluge za ureditev etnografske zbirke Slovenske prosvetne zveze, saj se je zelo zavzel za pridobitev finančnih sredstev in zbral krog sodelavcev, ki so predmete strokovno restavriral in jih pravilno umestili v etnografsko dediščino na Koroškem in vsem slovenskem prostoru. Kot kritik in analitik je predstavil številne likovne razstave in njihove avtorje in s svojimi strokovnimi prispevki sodeloval tudi v koroškem periodičnem tisku. J. R.

DRUŠTVO "KULTURNI DOM PLIBERK"

obvešča, da daje v najem sledeče prostore:

- kavarno v skupni površini 112 m²
- pisarniške prostore oz. prostore za trgovino v 1. nadstropju v skupni površini 202,5 m².

Kulturni dom Pliberk je v zidavi med Posojilnico-Bank Pliberk in Zadrugo-Market Pliberk ob Velikovški cesti. V njem bo športna dvorana, kulturna dvorana, trgovini in omenjena prostora. Zgotovitev in otvoritev projekta je predvidena v septembru 1998. Zaenkrat je še možnost sooblikovanja notranje ureditve prostorov. Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov: Društvo »Kulturni dom Pliberk«, Velikovška cesta 10, 9150 Pliberk

Tradicionalni Hodiški ples, ki so ga preteklo sobodo zvečer pri Svetiju na Plešerki izvedli prizadevni prosvetarji domačega društva »Zvezda«, je privabil številne obiskovalce iz skoraj vseh krajev Gur. Najštevilčnejši poleg domačinov so bili Škofičani in Bilčovščani, opaziti pa je bilo celo Kotmirčane. Domači oktet jih je ob začetku pozdravil z glasbenim prispevkom, ansambel Tonija Hervola pa jih je odlično zabaval, tako da so se veselo vrteli. Na voljo je bil tudi srečolov z bogatimi in koristnimi dobitki. Po nekaj manj uspešnih in slabše obiskanih plesih so organizatorji letos lahko res zadovoljni.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 30. 1.

TINJE, v domu
9.00 Puberteta – napeti čas za otroke
9.00 »Sodobno kmetijstvo ob izzivu EU« – za mlade kmetice in kmete
CELOVEC, v Modestovem domu – Pevski zbor »Gallus«
19.00 Občni zbor »Jakob Petelin Gallus«

PETEK, 31. 1.

BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD »Borovlje«
10.00 »Zaklad kapitana Ahaca«, igra domača otroška skupina
TINJE, v domu
18.00 Seminar »Ne reci da, če hočeš reči ne« (do sobote ob 18. uri)
ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – SPD »Zarja« in »V. Polanšek«
19.30 Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku pod geslom »Vse je pesem«
PLIBERK, v farni dvorani – MoPZ »Kralj Matjaž«
19.30 »Domača pesem jim bo vedno pela« – nast. MePZ Podjuna, ansambel Korenika, pevka skupina Lira iz Maribora in MoPZ »Kralj Matjaž«. Koncert je v čast Milki Hartman in pionirjem MoPZ »Kralj Matjaž«
SELE, v farnem domu – DSG Sele/Zell
19.30 Redni občni zbor športnega društva DSG Sele in predavanje Peter »Paco« in Jožko Wrolich »O problemih avstrijskega športa«. Pred obč. zborom ob 19. uri maša za športnike v cerkvi ŠENTJANŽ, v k & k – SPD »Šentjanž«
20.00 Prvo zasedanje pustnih norcev; karte samo v predprodaji ali rezervacije po telefonu 042 28/30 33!

SOBOTA, 1. 2.

TINJE, v domu
9.00 Seminar »Samozavestno nastopati«, vodi Rosalie Stornik
GLOBASNICA, v farni dvorani – SKD Globasnica
14.30 Veselo igra »Lažnivka«, nast. mladinska igralska skupina iz Kotmare vasi
BILČOVŠ, v avli ljudske šole – SPD »Bilka«
19.30 Janez Menart: Balade; nastopa gledališka skupina z Radiš
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD »Danica«
20.00 Ples Danice, igra ansambel »Alpe Adria Sekstet«
SVEČE, pri Adamu – SPD »Kočna«
20.00 Pust s Kočno; za ples igrajo »Briefeldorfer Musikanten« in družina Goritschnig. Maske zaželene. Vstopnina 40 šil.

NEDELJA, 2. 1.

SVEČE, na pokopališču – Zveza koroških partizanov
11.00 Spominska svečanost ob grobu narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža
ŠMIHEL, v farni dvorani – KD Šmihel
11.00 »Zaklad kapitana Ahaca«; gostuje otroška igralska skupina iz Borovelj
OBIRSKO, pri Hirsovi kajži – Alpski klub Obir
11.00 16. sankška tekma
RADIŠE, na Zgornjih Rutah – SPD »Radiše«
14.00 Smučarska tekma v veleslalomu
GLOBASNICA, pri Šoštarju – Društvo upokojencev Pliberk
14.00 Veseli pust; na sporedu petje, šaljivi prizor, ples pa še kaj ... Maske zaželene, za prigrizek in osvežilo bo poskrbljeno
LOČILO, nad Posojilnico-Bank – SPD »Dobrač« in SPD »Zila«
16.00 »Zaklad kapitana Ahaca«; gostuje otroška igralska skupina iz Borovelj
TINJE, v domu
19.00 Spominska slovesnost v čast prof. Milki Hartmann ob njenem 95. rojstnem dnevu
20.00 Odprtje razstave slik-freskalk Jožeta Vodlana iz ZDA

TOREK, 4. 2.

ŠENTJANŽ, v k & k – SPD »Šentjanž«
20.00 Ponovitev prvega pustnega zasedanja

SREDA, 5. 2.

ŠKOFIČE, nad Posojilnico – SPD »Edinost«
10.30 »Zaklad kapitana Ahaca«; gostuje otroška igralska skupina iz Borovelj
CELOVEC, v ORF teatru, Sponheimerstr. 13 – SPZ, KKZ
19.00 Prešernova proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. Spored bodo oblikovali igralci SPD »Radiše« z Baladami Janeza Menarta

ČETRTEK, 6. 2.

CELOVEC, v Modestovem domu – KKZ, MePZ »Gallus«
19.30 Koncert Luke Debevca
ŽITARA VAS, v kulturnem domu KUMST – KUMST
20.00 Glasbeni variete Die Niederträchtigen »Frauen – Morde – Lustbarkeiten«

PETEK, 7. 2.

ŠENTJANŽ, v k & k – Slovenska prosvetna zveza
19.30 Die Niederträchtigen: »Frauen – Morde – Lustbarkeiten«; glasbeni variete
VOGRČE, pri Florjanu – KKD Vogrče
20.00 Pustnija

SOBOTA, 8. 2.

OBIRSKO, pri Kovaču – SPD »Valentin Polanšek«
20.00 Pustni ples; igra »Trio Pavlič«. Vse šeme bodo nagrajene!

Vronova Mici – 85 let

Slavljenka Marija Benko

Pred dnevi je pri svoji hčeri v Kotmari vasi praznovala svoj 85. rojstni dan Marija Benko – Vronova Mici. Domačija slavljence stoji na koncu kotmirske vasi. Pred nekaj desetletji so še po vsej vasi stali in mleli domači mlinci, saj je bila voda edino bogastvo naselja in mlinci so

bili prednikom edini vir dohodkov, kajti njihova zemlja je bila precej daleč od doma, tako da so pol časa pustili na poti. Prišel je čas industrializacije, mlinci ob potoku so utihnili, ljudje pa so odšli s trebuhom za kruhom. Naša slavljenka pa kljub temu ni obupala in je ostala na domu, večer življenja pa zdrava uživa pri svoji hčeri v Kotmari vasi. Za njeno narodno pokončnost in vesel značaj se ji zahvaljujejo znanci in člani društva »Gorjanci« ter ji želijo še mnogo zdravja in izpolnitev vseh njenih želja.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk

vabi na
dopust v Izoli

od nedelje, 16. marca
do sobote, 22. marca 1997
Cena za 6-dnevni paket na osebo 2000 šilingov. Doplačilo za enoposteljno sobo 70 šil. na dan. Prijave prejema Helena Močnik, 9143 Šmihel 42, tel. 042 3513040.

Marija Wicher iz Miklavčevega – 60-letnico; Paula Nočnik iz Dešćic pri Šentilju – 65-letnico; Lonca Igerc z Ziljske Bistrice – 40-letnico; Tini in Willi Janesch – 65 let skupnega življenja; Franc Dolinšek z Bele pri Železni Kapli – 75. rojstni dan; Dora Blažej z Letine, Marija Piko iz Vidre vasi, Katarina Marketz iz Globasnice, Foltej Žagar iz Večne vasi – osebne praznike; Marija Lipnik iz Prible vasi – 70. rojstni dan; Paula Zalesnik iz Šmarjete – rojstni dan; Antonija Podgornik z Apač – rojstni dan; Marija Maurer – 70. rojstni dan; Marija Witternig iz Globasnice – 80. rojstni dan; Marija Hanin iz Vidre vasi –

RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 30. 1.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja.
PETEK, 31. 1.
18.10 Kulturna obzorja.
SOBOTA, 1. 2.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.
NEDELJA, 2. 2.
6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel (mag. Mirko Isopp).
18.00 6 x 6
PONEDELJEK, 3. 2.
18.10 Kratek stik
TOREK, 4. 2.
18.10 Otroška oddaja.
SREDA, 5. 2.
18.10 Glasbena mavrica.
21.04 do 22.00 Slovenski kulturni praznik. (Osrednja proslava KKZ+SPZ v ORF-teatru)

Slovenska študijska knjižnica

Ob slovenskem kulturnem prazniku so na voljo knjige o Prešernu

Joža Glonar:
Delo Franceta Prešerna
France Prešeren:
Gedichte, Krst pri Savici, Pesnitve in pisma, Poems (angl.), Poezije doktorja Franceta Prešerna, nemški prevodi njegovih pesmi, Prešernova Zdravljica (faksimile), Prešernovi nemški soneti, zvočni posnetek Pusti

pevcu peti, Sonettenkranz, Sonette des Unglücks, Prešeren v upodobitvah, Prešernova bibliografija
Janko Kos:
Prešeren in njegova doba
Janez Kušič: Sodobniki o pesniku dr. Francetu Prešernu in še mnogo drugega!

Knjižnica je odprta ob ponedeljkih in torkih od 10. do 18. ure, ob sredo, četrkih in petkih pa od 8. do 16. ure.

Veselim se vašega obiska!

PRAZNUJEJO

dvojni praznik; Nežka Tomazin iz Vidre vasi – osebni praznik; Manfred Skubel s Suhe – osebni praznik; Metka Borotschnig iz Podkrajja pri Pliberku – dvojni praznik; Johi in Joži Ošina iz Koprivne pri Železni Kapli – 33. rojstni dan; Marija Rožman iz Kota pri Pliberku – 80. rojstni dan; Paula Auprich iz Globasnice – dvojni praznik; Neži Čekon iz Vinogradov pri Žitari vasi – dvojni praznik; Marija Čertov iz Sel – 60. rojstni dan; Nani Mak, Moni Uznik in Pepca Mak – osebne praznike; Agnes Neubersch iz Konovec – dvojni praznik; Doroteja Komar z Metlove, Marija Ku-

chling z Dobrove, Marija Mokina iz Vjasc in Jurij Pečnik iz Podjune – osebne praznike; Sarah Rogavnik – 8. rojstni dan; Franc Notsch s Čemernice pri Šentjakobu – rojstni dan; Jožef Perdacher iz Holbič – rojstni dan; Franc Rozman z Bele pri Železni Kapli – 70. rojstni dan; Tomi Ogris iz Tuc pri Radišah – rojstni dan; Heinrich Lipusch iz Remšenika – dvojni praznik; Johanna Ulbing in Tone Schellander iz Šentjakoba – osebna praznika; Vinzenz Paulitsch in Tili Smrtnik z Obirskega – osebna praznika; Paula Lorberk iz Remšenika – 75. rojstni dan; Jože in Marija Kofler iz Šentjakoba – 65-letnico skupnega življenja.

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 2. 2.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 3. 2.
01.45 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)

I Dvojezičnost v javnosti: Nekateri občine se je še otepajo.
I Kitajska se zanima za Koroško nacionalno partnerstvo.
I »Vse je pesem«!: Slovenski kulturni praznik v Železni Kapli.
I Kmetijstvo na poti v tretje tisočletje: izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje sta poglobljena pogoja za prihodnost kmečkega stanu.
I Niko Sturm in Oliver Marčeta: Mlada umetnika v k&k centru v Šentjanžu.
I Košarka: Slovenski juniorji na poti v finale koroške lige – kmalu pod novim imenom?

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo
Tarviser Straže 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki
Glavna urednica Sonja Wakounig;
uredniki Jože Rovšek, Franc Wakounig,
Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk
Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straže 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

SPET smo tik pred semestralnimi počitnicami in kdor ima otroke v šoli, ve, kaj to pomeni. Pri marsikom – pri starših in otrocih – raste tiha bojazen: bo naredila? In če gre zadeva mimo (beri cvek v šoli), potem ne manjka dobrih sklepov za v bodoče (s strani otrok), ne manjka tudi ne očitkov (s strani staršev), pa tudi ne samoočitkov (s strani obojih).

Starši stresa svojo slabo voljo nad otroki, na tihem si očitajo, da so se premalo kontrolirali, se brigali ali pomagali otrokom. Otroci na tihem sklenejo, da »bo odslej drugače«. Včasih vse to pomaga, včasih ne. Poznamo to.

Najvažnejše je, da se zavedamo, da je »cvek«, »flek«, »šus«, posebno ob semestru, opozorilo. Skoraj ga

ni otroka, ki bi v resnici ne zmožel šolske snovi, nekateri slabše, drugi bolje. A nekateri potrebujejo pomoč. Starši obupujejo: kako sem se pa moral/a jaz učiti, meni ni nihče nikoli pomagal. Zase se učiš, ne za starše ali za šolo. Tudi to poznamo.

Vendar se je treba zavedati: nezadostna ocena ni katastrofa, ni življenjski poraz in ne ocena osebne vrednosti. »Cvek« je spodrslija in v življenju se je treba naučiti, da se spet pobremo, če nam spodrsne. Malo

KOMENTAR**Sonja Wakounig**

zaboli, a gremo dalje. Če močno boli, je treba priskočiti na pomoč. Najbolj grozno je, če je kdo na tleh, potem ga pa kdo zaradi tega še natepe! Pa naj se potem še kdo čudi, če se ubožec ne pobere!

Vsako leto je nekaj samomorov med mladino, ko delijo spričevala. Slaba volja staršev je razumljiva, a otroka ne sme pripeljati v tako strašen obup, da ne vidi drugega izhoda kot smrt! Vzroki za neuspeh so različni, tako kot so si različni ljudje. Enotnega recepta ni, češ: uči se. Jasno, da brez tega ne bo šlo, a morda bi pomagal pogovor z otrokom: Kaj misliš ti, na kakšen način bi se dalo popraviti oceno ali ocene?

Spričevala, spričevala

Včasih smo starši presenečeni, da otroci kar dobro vedo, kako bi šlo in kaj je bilo napak. Prav tu bi jih bilo treba podpreti, ko po nekaj tednih splahnijo dobri nameni ali pa se delo odlaga »na jutri«. Očitki, grožnje, odklonilen odnos staršev do otroka, včasih celo fizično nasilje od klofute dalje so izraz nemoči, a z nemočjo ne bodo otroci popravili nobene ocene in šole gotovo ne vzljubili. Morebiti pa vendarle z ljubeznijo in podporo. Zato smo starši navsezadnje tu. ■

VODORAVNO: 1. nekdanji drobiž v Avstroogrski 6. podzemni kop premoga ali rudnin 11. reka v Angliji 12. znamka francoskega avtomobila, tudi franc. »prijatelj« 14. del imena največjega diamanta na svetu (»Ko-i-...») 15. kratica nogometnega moštva iz Gradca 16. volovska antilopa, elen 18. glavni števnik 19. »ljudska republika« 20. majhen plod iglavcev 22. rimsko štiri 23. večje mesto v zgornjem Rožu 25. krama, šara 27. večja površina zemljišča 29. slovenski pisatelj (Janko) 30. češka pritrdilnica 32. nekdanja merska enota za delo 33. cerkvena pesem (gregorijanski ...) 35. napad na politično osebnost 38. latinsko ime za janež 40. oblika ženskega imena Ana 41. »Republika Slovenija« 43. ženske, ki kaj iščejo 45. kemijski znak za klor 46. pojav na vodi 48. grška muza gledališča 49. reka v Angliji 50. ime pisatelja Cankarja 52. industrijska rastlina (blago) 53. nekdanje glavno mesto Nemčije 54. nakana 55. dišavni dodatek k jedem

NAVPIČNO: 1. način šivanja rokavov pri plaščih 2. Ober, Oger 3. vekanje, plakanje 4. okrajšava za neznanca 5. vrsta drobne čebule 6. manjša reka v Sloveniji 7. okrajšava za »dne« 8. biblijski očiak z barko 9. naelektreni delci atoma 10. trušč, ropot 13. slovenska operna pevka (Lipovšek) 16. vulkan na Siciliji 17. krajša beseda za 10 gramov 20. prebivalci Selc 21. zelenjava z oranžnimi, podolgovatimi plodovi pod zemljo 23. slovenski dirigent (Danilo) 24. ime mladinske pisateljice Golob

26. če, ali 28. nekdanji turški poglarav 31. kar se otaja 33. ogrski kralj (Matjaž, Mathias Corvinus) 34. del knjige ali drevesa 36. enica 37. nadarjenost 39. potegnjena koža z glave, mučenje, ki so ga uvedli francozi v severni Ameriki 42. največja slovenska reka 44. krilo rimske konjenice 45. v denarju izražena vrednost predmeta 47. loščilo, prevleka 49. domačija 51. kratica za »na levo« 53. ime filmske igralke Derek

Rešitev št. 60

VODORAVNO: 1. SLINAR 6. KIKLOP 11. PECA 12. HUR 13. DEAR 14. ODA 15. PONEV 17. AZE 18. MA

61 KRIŽANKA Sonja Wakounig

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12	13			14	
15				16			17		18
19			20				21		22
			23					24	
25	26					27			28
			29		30		31		32
33				34		35		36	
			38		39		40		
41	42		43		44				45
46		47		48					49
50			51		52				53
54								55	

Uspela odprava na Antarktiko

ZA NAŠE PLANINCE

Trije slovenski alpinisti, Viki Grošelj, Stane Klemenc in Rafko Vodišek, ter dolgoletni Grošljev soplezalec Stipe Božič iz Splita s svojim snemalcem so 30. decembra odpotovali proti Antaktiki, da bi na tem kontinentu osvojili najvišji zaledeneli vrh, 5140 metrov visoki Mt. Vinson.

Na Antarktiki, na naši južni zemeljski polobli, je sedaj poletje in zato ves dan svetlo. Ker

sonce ne zatone, je to za alpiniste zelo ugodno, ker jih ni treba skrbeti, da bi jih prehitela noč. Resne težave pa jim je povzročal hud mraz, saj se sedaj temperatura na Antarktiki giblje med -10 in -40 stopinjami Celzija, proti vrhu gore pa je še bolj mrzlo. Po poročilih je slovenska odprava uspeła, poleg Mt. Vinsona pa se je povzpela še na pet doslej neosvoje-

nih vrhov. Vodja odprave Grošelj se je z vrha Mt. Vinsona odsmučal v dolino.

Z osvojitvijo Mt. Vinsona so slovenski alpinisti izpolnili serijo najvišjih osvojenih vrhov vseh kontinentov – Denalija v Severni Ameriki, Aconcagua v Južni Ameriki, Elbrusa v evropskem Kavkazu, Mt. Everest v Aziji in Mt. Kousisca v Avstraliji ■

PISMO BRALCA**Misli o kulturi in gospodarstvu**

Glavnopoklicni tajnik Slovenske prosvetne zveze v zadnji številki Slovenskega vestnika (SV št. 3, 2894, str. 4) v svojem komentarju trdi – po našem mnenju brez vsake osnove – da prihajajo od gospodarstvenikov zahteve oziroma želje, da bi Avstrija oziroma Slovenija zmanjšali podpore ali dotacije našim društvom in kulturnim organizacijam.

Izjavljamo, da to nikakor ne drži. Kulturne organizacije naj dobivajo subvencije, ki si jih izborijo. Tudi gospodarstveniki smo obiskovalci kulturnih prireditev in sodelujemo (ali smo sodelovali) v raznih društvih, zborih, igrah itd.

Edino vprašanje, ki po našem

mnenju pri tem sploh nastaja, je gospodarno poslovanje naših obeh kulturnih central. Ali sta dve centrali ob naši majhnosti sploh potrebni? Tu vidimo potencial za racionalizacijo, pa ne v to smer, da bi kultura potem dobivala manj denarja, ampak v smer racionalnejše porabe tega denarja v dodatne kulturne namene, ki pa ga zdaj deloma porabijo samo za vzdrževanje dvojnih struktur.

Slovensko gospodarstvo na Koroškem pa upravičeno zahteva, da se ga tudi pospešuje podobno kot kulturne organizacije. Kdor je v zadnjem času zasledoval pisanje koroških časopisov, je mogel tam izvedeti, da KWF (Kärntner Wirtschaftsförderung) namenja gospodarstvu letno okoli 220

milijonov šilingov pospeševalnih sredstev, kulturni referat dr. Ausserwinklerja pa ima letno za deželno pospeševanje kulture na razpolago okoli 400 milijonov. Razmerje 2:1 v korist kulture. Nekateri so to kritizirali, drugi pa odobravali.

Tako ali nekoliko manjše razmerje bi si želeli tudi med našim gospodarstvom in kulturnimi ustanovami. Naši ljudje tudi vedno iščejo zaposlitev, da si lahko zagotovijo osnovne življenjske potrebe. Brez tega tudi kultura ne bi uspevala. Zato je važno, da se najde tudi večje razumevanje za gospodarstvo pri vodilnih v narodnih in kulturnih organizacijah.

Slovenska gospodarska zveza mag. Joži Picej

ODGOVOR

Pregovor pravi: vsak berač svojo malho hvali. Kulturne organizacije smo pač zato tu, da se brigamo za kulturo, gospodarske pa imajo spet drugačne poglede in naloge. Vsaka družba funkcionira šele, kadar različne veje dopolnjujejo druga drugo. Uspešnost raznih vej pa je odvisna od ljudi in seveda od financ. Gospodarstvo običajno ustvarja materialno podlago družbe, kultura je njena nadgradnja in v nasprotju z gospodarstvom le redkokdaj dobičarska.

Kot kulturniki se ne nameravamo ukvarjati s špekulacijami, ali je Slovenska gospodarska zveza potrebna ali ne. O tem naj odločajo člani te zveze, ki morajo pretehtati njeno gospodarsko potrebo in upravičenost. Naj spomnim le na to, da bi kultura lahko kar precej let lahko živela od denarja, ki je šel v izgubo pri gospodarstvu (IPH, Posojilnica Borovlje, Posojilnica Celovec, pa še kaj bi se našlo).

Prav tako pa želimo, da o upravičenosti in potrebi kulturnih

central odločajo kulturniki. Vsaka od organizacij ima svoje odbore, ki nadzorujejo delovanje in so vse prej kot negospodarni pri namenjanju oz. uporabi sredstev v kulturne namene. Ob »naši majhnosti« imamo – obe organizaciji – kar lepe uspehe in posebno ponosni smo na dejstvo, da dosegame iz leta v leto boljše uspehe tudi na ravni kvalitete. Za Slovensko prosvetno zvezo lahko trdim, da bi potrebovali za »vzdrževanje struktur« še enkrat toliko denarja, da bi mogli uresničiti vse projekte, ki si jih želimo, a žal smo že zdaj zracionalizirani. Domnevam, da tudi pri KKZ ni drugače. Tudi o racionalnosti ali neracionalnosti organizacij imamo dovolj kompetentnih v lastnih vrstah, ki imajo tudi vpogled v dejansko stanje in ne govorijo o teh stvarih na pamet.

O pomenu kulture za »našo majhnost« sem pisal že v prejšnji številki. Rad pa bi mimogrede omenil, da so nameščenci kulturnih central tudi »naši ljudje«, ki si zagotavljajo pri nas »svoje življenjske potrebe«.

Dr. Janko Malle, tajnik SPZ

ZVEZA BANK reg. z. z o. j.,

Bank und Revisionsverband, reg. Gen. m. b. H.

V Celovcu oddaja v najem stanovanje (10.-Oktober-Straße 19, 3. nadstropje) s tremi sobami, eno kuhinjo, dvema straniščema in z enim dodatnim prostorom.

Obrnite se na: Zveza Bank v Celovcu Pavličeva ulica 5-7 v. r. mag. Uranku 0 46 3/51 23 65-66

Tudi najmlajši so se korajžno spustili po tehnično zahtevni progi

SANKANJE V LEPENI

Kogoj zvezni prvak ASKÖ!

PRETEKLO soboto in nedeljo je bil za Slovensko športno društvo Obir velik dogodek. Prvič v svoji zgodovini je organiziralo zvezno prvenstvo ASKÖ z mednarodno udeležbo. Udeležili so se ga sankasi iz skoraj vseh zveznih dežel, Slovenije in celo iz daljne Poljske. Naravno progo v Lepeni-Koprivni so organizatorji SŠK Obir odlično pripravili, kar je zahtevalo na tisoče delovnih ur. Tudi vreme je bilo za konec tedna tekmi zares naklonjeno in primerno. Proga je bila dolga 820 metrov, višinska razlika je znašala 120 m, poprečna strmina 14 odstotkov, največja hitrost pa 90 km na uro. Na startu je bilo skupno 70 tekmovalk in tekmovalcev v različnih starostnih skupinah. Na sobotnem tekmovalju (vozili so prvi tek) je večina sankasov vozila še nekoliko previdno, tudi proga je bila nekoliko mehkejša zaradi višjih temperatur. Ponoči pa se je vendar ohladilo, proga je bila v nedeljo trda in gladka in skoraj vsi so v drugem teku izboljšali čas vožnje. Nov rekord na progi pa je v nedeljo postavil novi zvezni prvak in najhitrejši dneva Korošec Guido Hilgartner s časom 50,26 sekunde.

Ob progi so se zbrali tudi številni navdušeni obiskovalci in navijači, ki so še posebej domače tekmovalce glasno podpirali. Domačin Toni Kogoj je v drugem teku progo odlično speljal brez napak (»V prvem teku sem naredil samo eno, vendar veliko napako«, je dejal navdse srečni prvak) in postal v skupini juniorji zvezni prvak ASKÖ, Harald Sadovnik pa odlični tretji (»Malo sem poškodovan, tako da nisem mogel dati vsega od sebe.«) Trener SŠK Obir Hanzij Smrtnik je bil z lepim uspehom izredno zadovoljen.

Po uspešnem tekmovalju, ki pa žal ni bilo brez nesreče, ranila sta se dva sankasa, je predsednik SŠK Obir Joško Maloveršnik v gostilni Podobnik

ASKÖ prvak Toni Kogoj (levo) s trenerjem Hanzijem Smrtnikom in Haraldom Sadovnikom

razglasil rezultate in podelil nagrade in medalje športnikom. Tudi župan občine Železna Kapla dr. Peter Haderlapp je pozdravil goste in športnike od blizu in daleč. Predstavniki ASKÖ pa so izrazili veliko zadovoljstvo nad brezhibnim potekom prvenstva in se zahvalili za izredno gostoljubnost, katero so jim v teh dneh izkazali Kapelčani. Odlikovan pa je bil tudi Franc Stern, ki že dolgo let vztrajno meri sekunde in metre. Glasbeno so navdse prijetno športno srečanje popestrili kvartet bratov Smrtnik in Obirski fantje. Prav tako je treba omeniti, da so bili vsi udeleženci postreženi s toplim čajem in kranjskimi klobasami, tako da so se vsi dobro počutili. Tudi Miha Travnik je svojo nalo

logo pri mikrofenu v cilju izvrstno opravil, prav tako pa tudi šef proge Fridi Osojnik. Predsednik SŠK Obir Joško Maloveršnik se je zahvalil Rdečemu križu in zdravnikom, domači požarni bramb, sponzorjem, županu in vsem številnim pomagačem, ki so pripomogli k uspešnemu poteku zveznega prvenstva.

Mirko Štukelj

REZULTATI:

Šolarji I: 1. Thomas Schopf, 2:23,21; 2. Christof Scharf, 3:07,44; 3. Manuel Baumgartner, 3:37,97;
Šolarke I: 1. Melanie Unterberger, 2:27,59
Šolarji II: 1. Staš Kos, 2:14,48 (Tržič); 2. Marko Seebacher, 2:18,45; 3. Miha Meglič, 2:32,40 (Jesenice);
Mladinke I: 1. Verena Weingant, 2:02,34; 2. Tanja Hueter, 2:10,82 (obe ASKÖ Koroška); 3. Chantal Spreitzer, 2:14,82
Mladinci I: 1. Jure Pohleven, 1:51,78 (Železniki); 2. Philipp Wagner, 1:57,35; 3. Roman Aschgan, 2:00,23;
Mladinke II: 1. Marlies Wagner, 1:53,03; 2. Katrin Weingant, 1:54,83; 3. Nina Schretter, 1:55,99

(2. in 3. ASKÖ Koroška);

Mladinci II: 1. Wolfgang Schopf, 1:48,76; 2. Dieter Käfer, 1:50,61; 3. Georg Haas, 1:51,73; 9. Rene Knez, 2:01,95 (SŠK Obir);
Juniorke I: 1. Magdalena Hula, 1:50,63 (Poljska)
Juniorji I (ASKÖ): 1. Anton Kogoj, 1:49,72 (SŠK Obir); 2. Stefan Käfer, 1:52,12, 3. Harald Sadovnik, 1:52,58 (SŠK Obir)
Moški: 1. Guido Hilgartner, 1:41,16; 2. Roland Kallan, 1:42,03; 3. Gerhard Mühlbacher, 1:43,78; 5. Paul Ošina, 1:46,57 (SŠK Obir); 6. Karl Haderlap, 2:04,31 (SŠK Obir);
St. moški: 1. Florian Hribernik, 1:46,30 (Sele); 2. Ferdi Weitgasser, 1:56,24; 3. Ewald Marcell, 2:04,58;

SMUČANJE

Užnik deseti!

Na superveleslalonski tekmi v Val d' Isere, ki je štela za evropski pokal, je Šentjanščan Danijel Užnik 9 desetink za prvim Kobljarjem (SLO) dosegel 10. mesto. Vodeči v evropskem pokalu, Eberharter, je bil tretji. Na smuku v Sestrieru pa Danijel zaradi slabega vremena ni startal. V skupnem seštevku je trenutno po treh tekmah na šestem mestu. Ta teden pa so na vrsti tekmovalja v Kaunertalu, kjer bo tudi Danijel nastopil.

Pokal industrije

Brigite Esel (ŠD Šentjanž) je na tekmovalju na Osojščici preteklo nedeljo, v superveleslalomu osvojila odlično tretje mesto (1:39,05).

Pokal za otroke in šolarje

V Podnu je boroveljski smučarski klub preteklo nedeljo vabil smučarje iz Roža na slalonsko tekmovalje. Na progi je bilo postavljenih 42 vrat.

REZULTATI:

Dekleta II: 1. Michaela Mautz, 1:32,82 (DSG Sele); 2. Bianca Gentilini, 1:33,91 (Šentjanž); 3. Julia Weiss, 1:42,83 (SC Rož)
Dečki II: 1. Markus Steiner, 1:18,66 (SK Borovlje); 2. Michael Sablatnik, 1:22,61; 3. Peter Stangl, 1:33,41 (oba Šentjanž)
Šolarke I: 1. Kerstin Staffa, 1:21,89 (SV Bače); 2. Christina Scheriau, 1:26,89 (SK Borovlje); 3. Isabel Sablatnik, 1:29,33 (Šentjanž)
Šolarji I: 2. Markus Maierhofer, 1:26,21 (Šentjanž)

Deželni cup za starejše

Šentjanščan Toni Oraž je v skupnem seštevku drugi s 85 točkami.

Bilčovs – smučarski dan

Preteklo soboto so se pomerili na Ogijevem bregu šolarke in šolarji v smučarski disciplini. Na dobro pripravljeno progi se je udeležilo tekmovalja 60 otrok v petih starostnih skupinah. Zmagali/e so: Tatjana Hafner (dekleta I), Martin Linder (dečki I), Sarah Ogris in Patric Gasser (otroci I), Christiane Schaunig (dekleta II) in Peter Stangl (dečki II).

DEŽELNI NORDIJSKI CENTER ZAHOMC SPOROČA

Sulzenbacher Austria-Cup

TEKMOVANJE nedelja, 2. 2., ob 9.30 smučarski skoki ob 13.00 kombinacijski tek

TRENINGI sobota, 1. 2., od 9.30–14.00

OGLED TEKALNE STEZE od 14. do 16. ure

Pravico nastopa imajo šolarji I in II ter mladina I in II

Prijave sprejema do 31.1.: Franc Wiegeler, Zahomc 17, A-9613

Bistrica na Zilji. Tel./faks: 042 5613302 ali 066 31046287

Prisrčno vabljeni!

PORAZ SŠZ/CARIMPEX I, – SŠK »OBIR« I NEODLOČENO

Začetek drugega dela prvenstvene sezone

DRUGI del koroškega ekipnega prvenstva se je za šahiste Slovenske športne zveze/Carimpex I in SŠK Obir I iz Železne Kaple začel s porazom oz. z neodločenim rezultatom.

Prvo moštvo SŠZ, ki se je uvrstilo v play-off-tekmovalje za vstop v podligo, je v prvi tekmi končnice podleglo ekipi BSG Bad Bleiberg tesno s 3,5:4,5. Točke za SŠZ so osvojili: Silvo Kovač (1), Arnold Hattenberger, dr. Jozi Amrusch, mag. Franc Rulitz, Robert Hedenik in Borut Živkovič (vsi remi). Naslednji nasprotnik SŠZ je v soboto Rapid Feffermitz.

SŠK Obir (I. razred vzhod) je gostoval v Weitensfeldu in iztržil neodločen rezultat 4:4. Točke za Kapelčane so osvojili Dušan Jokovič, Wolfgang Moser ter ravnatelja Josef Hanschou in Johann Stoßier (vsi po 1). Naslednjo tekmo Kapelčani

igrajo v soboto proti vodečemu na lestvici VST Velikovec II.

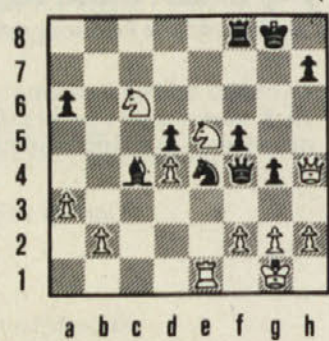
Bolj uspešna sta bila nastopa obeh drugih moštev: SŠZ/Posojilnica Borovlje II je na Bistrici premagala drugo ekipo iz Sveč s 3:2 (zmagali so Rupert Reichmann, Ivko Ferm in Borut Živkovič), SŠK Obir II

pa je WAC III odpravil kar s 3,5:1,5. Za točke so poskrbeli ravnatelj Johann Stoßier, Peter Jammer, Manfred Topar (vsi po 1) ter Thomas Soukup (remi). Ker je WAC napačno zasedel deske, pa je pričakovati, da se bo zmaga SŠK Obir II zvišala celo na 4,5:0,5. *I. L.*

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 61

Silvo Kovač

Alatorcev – Kan (Moskva 1949)

Ali lahko bela skakača ob pomoči dame obračunata s črnim kraljem, se sprašujemo v nastali poziciji. Skoki skakačev so pogosto nepredvidljivi in nasprotnik težko preračuna vse posledice. Tako je tudi v našem primeru, ko je beli, ki je na potezi, s presenetljivimi skoki obeh »lipincev« dosegel odočilno prednost.

zaigrali zelo močno in nasprotnika premagali z 98:59. Najboljši metalci na koš so bili: Nejc Jager (34), Denis Mikulica (20), Luka Korošec (19), Tomaž Jager (14) in Filip Ereiz (11 točk).

Po prvi polovici prvenstva pa je vrstni red po točkah sledeč: Nejc Jager (136), Martin Majhen (113), Rok Mišvelj (62), Tomaž Jager (46), Denis Mikulica (34), Filip Ereiz (32) in Luka Korošec (19). Zadnji dve tekmi še nista všteti.

SUK-SAK 16:14

Žal pa so najmlajši koškarji izgubili proti SUK Celovec, in to samo za dve točki, ob polčasu pa je bil rezultat izenačen – 10:10. Toda naši najmlajši koškarji so odigrali šele eno tekmo. Najboljši strelci so bili: Jasmin Tufunović (8), Jan Brumnik (4) in Arne Schiemann (2).

Nejc Jager